

Tien jaar Industrieel Onderzoeksfonds (IOF): Where are we now ?

Innovatie. Sommigen vinden het een nietszeggend, hol en leeg woord. So be it. Zij dwalen! Toegegeven, als containerbegrip dekt het vele ladingen: daarom juist is het een fantastisch woord. Het verwijst naar nieuwsgierigheid, vernieuwing, creativiteit, vindingrijkheid. Het omvat uitvindingen, ontdekkingen en verwezenlijkingen die soms disruptief zijn. Het impliceert verbeteringen in de gezondheidszorg, betere diagnose en therapie. Het refereert naar een duurzamere wereld, naar de zoektocht voor kwaliteitsvolle cultuur en nieuwe sociale modellen. Dat allemaal is innovatie.

Valorisatie. Nog zo'n containerbegrip. Maar mooi toch ? En belangrijk! Iets naar waarde schatten; Een vinding of ontdekking zodanig hertalen dat ze waarde creëert. Toegevoegde waarde, die soms belastbaar is. De eens Marxistische term 'valorization' heeft nu in het (Vlaams) Engels een heel andere betekenis, niet enkel in economische zin, maar ook maatschappelijk en sociaal. Is er sowieso onderzoek denkbaar dat niet op één of andere manier valoriseerbaar is ?

Innovatie en valorisatie: Het zijn dé kernwoorden van het **Industrieel Onderzoeksfonds (IOF)**. De naam is misschien wat te restrictief. Naar mijn smaak had men het beter het 'valorisatiefonds' genoemd. Het legt de brug tussen het wetenschappelijk onderzoek enerzijds, en de economische, maatschappelijke en sociale valorisatie ervan anderzijds. Het IOF stimuleert hierdoor de internationale toetsing van het onderzoek, het incentiveert de betrokkenheid van bedrijven en maatschappelijke actoren, creëert mogelijkheden voor multi- en interdisciplinaire samenwerking en ondersteunt incubatie-activiteiten.

Sinds de oprichting ervan door de Vlaamse regering, nu meer dan tien jaar geleden, heb ik het voorzitterschap met hart en ziel waargenomen. Na twee termijnen van vijf jaar zit mijn mandaat er op. Voor U, beste lezer, rapporteer ik even - heel fier - de behaalde resultaten.

Er zijn nu **34 IOF mandaathouders** actief, 21 in W&T, 11 in BMW en ook 2 in HW: medewerkers met een contract van onbepaalde duur, die als 'business developers' dagelijks nagaan hoe het wetenschappelijk onderzoek verder gevaloriseerd kan worden. Zij definiëren, schrijven en coördineren valorisatieprojecten, zij identificeren intellectuele eigendom, zetten mee spin-offs op en werken dagelijks intensief samen met LRD. Naar de buitenwereld zijn zij het gezicht van onze universiteit in de meest diverse gremia. De KU Leuven heeft als één van de enige universiteiten in Europa dergelijk uitgebreid netwerk van 'business developers'. Misschien juist daarom zijn er hier en daar nog collega's die de functie en autonomie van een IOF-mandaathouder vreemd vinden aan een 'academische' omgeving. Het tegendeel aantonen blijft vooralsnog een belangrijke uitdaging.

Naast de rekrutering van mandaathouders, heeft het IOF de laatste tien jaar ook **39 kennisplatformen** goedgekeurd. Dit zijn grotere projecten, vergelijkbaar met het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) van het IWT, waarin een consortium van professoren en onderzoekers samen de onderzoeksresultaten naar de markt te brengen. We keurden ook ongeveer **90 hefboomprojecten** goed, waarbij een beperkte financiering gevraagd wordt om een laatste hinderpaal tot valorisatie uit de weg te ruimen.

De IOF-raad, het valorisatie-broertje van de Onderzoeksraad, verricht hier uitstekend werk. De evaluatie van IOF-dossiers is immers moeilijker dan 'klassieke' wetenschappelijke onderzoeksvoorstellen inschatten. Bij de beoordeling van IOF-dossiers weegt het **valorisatiepotentieel** tweemaal zwaarder door dan de pure wetenschappelijke plausibiliteit. Precies daarom bestaat de helft van de IOF-raad uit niet-professoren: ik ben bepaald fier dat we er in geslaagd zijn om collega's met een topprofiel uit de industrie, uit de financiële wereld en uit de strategische onderzoeksinstellingen te engageren voor onze raad.

Ook **budgettair** zijn we sterk gegroeid dankzij de mooie en vooral zichtbare resultaten: Van een initiële jaarsubsidie van 4.6 mio euro in 2005 naar een stevige 12.9 mio euro in 2014, een stijging van maar liefst 275 % op 10 jaar tijd. Van het totale IOF budget van 27.7 mio euro voor heel Vlaanderen, neemt de KU Leuven 46.5 % voor haar rekening. Cumulatief hebben we de laatste 10 jaar aan de KU Leuven 76.2 mio euro geïnvesteerd in valorisatie-activiteiten via het IOF.

Dat er een stevige '**return on investment**' is op deze ingezette middelen, wordt bevestigd door enkele globale cijfers, die tot de verbeelding spreken. De KU Leuven is één van de meest succesvolle universiteiten in Europa wat betreft participatie in de Europese kaderprogramma's, o.a. door de inzet van onze IOF mandaathouders. We staan op plaats zes in Europa. In de recente Thomson Reuters rangschikking van 's wereld meest innovatieve universiteiten, prijkt KU Leuven op plaats 16, voorafgegaan door 12 Amerikaanse, 2 Zuid-Koreaanse en 1 Europese universiteit (Imperial College London). Vlaanderen in het algemeen, en meer in het bijzonder de KU Leuven, staat binnen de OESO aan de top van de lijst wat betreft betrokkenheid van het bedrijfsleven bij onderzoeksfinanciering. En met meer dan 110 spin-offs, waaronder enkele zeer succesvolle, zijn we een wereldwijd rolmodel.

Ik ben dan ook zeer fier dat ik hieraan het voorbije decennium kon bijdragen. Laat mij enkele mensen heel **expliciet bedanken**: Koen Debackere en Paul Van Dun, de grote proponenten van het valorisatiebeleid aan onze universiteit; de ministers van wetenschaps- en innovatiebeleid van de voorbije 10 jaar en hun kabinetsmedewerkers; de opeenvolgende vice-rectoren onderzoeksbeleid Roger Bouillon, Paul Deboeck, Peter Marynen en Liliane Schoofs; de huidige en vroegere leden van de IOF-raad; alle medewerkers van de Dienst Onderzoekscöördinatie, LRD en de personeelsdienst; en last but not least, zeer in het bijzonder, de directe IOF-medewerkers: Bruno Hoste (tot 2012) en Isabelle François (vanaf 2013). Isabelle was de laatste jaren de onwrikbare steun en toeverlaat van de IOF-raad, de IOF-mandaathouders en de voorzitter. Ook zij verlaat het IOF en wordt medewerker op LRD. Ze wordt opgevolgd door Veerle Cauwenberg, die haar uitgebreide IWT expertise meebrengt.

Tot Kerstmis draaien mijn opvolger Wim Desmet en ikzelf een duo-baan, waarin ik Wim deelachtig maak van alle 'tacit knowledge' van de IOF-biotoop. Ik wens onze opvolgers een grote 'return on investment', economisch, maatschappelijk, cultureel en sociaal. **Innovatie en valorisatie** zijn geen holle begrippen. Zij vormen een bloeiend landschap waar de KU Leuven fier op mag zijn.

Bart De Moor

Voorzitter IOF-Raad